

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ЩОДО ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ПРАКТИКИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В СВІТІ

ГАРАФОНОВА Ольга Іванівна

доктор економічних наук, професор,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна;
<https://orcid.org/0000-0002-4740-7057>
e-mail: ogarafonova@ukr.net

ПОКОТИЛОВА Олена Ігорівна

кандидат економічних наук, доцент, ректор
ПВНЗ «Херсонський економічно-правовий інститут», Україна;
<https://orcid.org/0009-0006-6481-8348>
e-mail: pokotilkal@gmail.com

ЯЩЕНКО Інна Валеріївна

викладач кафедри хореографічного мистецтва,
Київський національний університет культури та мистецтв, Україна;
<https://orcid.org/0000-0001-5046-5453>
e-mail: yashenkokuk@gmail.com

ЄФРЕМОВ Ілля Олександрович

Здобувач ступеня PhD,
НУ «Чернігівська Політехніка», Україна;
<https://orcid.org/0009-0001-2012-2123>
e-mail: apple31101996@icloud.com

У статті досліджено основні тенденції і проблеми, пов'язані із політикою сталого розвитку та практикою корпоративного управління в усьому світі. Варто зазначити, що реалізація сталого розвитку передбачає складність артикуляції багатьох вимірів (економічного, соціального, екологічного, культурного та політичного) на різних рівнях (міжнародному, національному, місцевому) у міжінституційній манері та під впливом різних суб'єктів (держави, компанії, багатосторонні організації), які мають асиметричні позиції влади. Уся ця координація передбачає серйозні труднощі в процесі здійснення управління. Сталий розвиток, згідно підходу ООН і політичної екології, включає екологічні проблеми, та визнає, що природні ресурси є обмеженими і повинні бути обмежені на їх використання, щоб запобігти їх виснаженню, оскільки визнається, що природа є незамінною для підтримки життя (екологічні служби, виробництво товарів і послуг тощо). Крім того, завдяки взаємозв'язку, який існує між вимірами сталого розвитку (економічним, соціальним, культурним, екологічним і політичним), будь-яке рішення, прийняте з точки зору управління навколишнім середовищем, впливає на соціально-економічні, культурні та політичні аспекти. У свою чергу, на ці рішення впливають ще культурні та соціально-економічні аспекти, оскільки вони є частиною політичного процесу. Тобто, з обох підходів метою сталого розвитку є досягнення інклюзивного розвитку, який включає також екологічні проблеми.

Проведене дослідження є результатом наукового картографування, підкріпленого різними джерелами, вивчення зв'язку, який існує між публікаціями та авторами з темою сталого розвитку та корпоративного управління. З плином часу прийняття гнучкої культури для реагування на нові зміни в навколишньому середовищі та впровадження процесів сталого розвитку в організаціях стали для них дуже важливою метою, оскільки обидва процеси спрямовані на зменшення негативного впливу соціальних, екологічних та економічних ситуацій. Беручи до уваги ці підходи, концепція управління набуває значення як вирішальний і визначальний інструмент у процесі сталого розвитку, який головним чином веде до інтеграції зацікавлених сторін для досягнення спільних цілей.

Ключові слова: тенденції та проблеми сталого розвитку, політика сталого розвитку, практика корпоративного управління, корпоративне управління.

KEY TRENDS AND CHALLENGES IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT POLICY AND CORPORATE GOVERNANCE PRACTICES IN THE WORLD

GARAFONOVA Olga

Kyiv National Economic University named Vadym Hetman, Ukraine

POKOTILOVA Olena

Kherson economic and law institute

YASHCENKO Inna

Kyiv National University of Culture and Arts

YEFREMOV Illia

Chernihiv Politechnic National University

The article examines the main trends and problems related to the policy of sustainable development and corporate governance practices around the world. It is worth noting that the implementation of sustainable development involves the complexity of articulating many dimensions (economic, social, environmental, cultural and political) at different levels (International, national, local) in an inter-institutional manner and under the influence of various entities (the state, companies, multilateral organizations) that have asymmetric positions of power. All this coordination involves serious difficulties in the

management process. Sustainable development, according to the UN approach and political ecology, includes environmental issues, and recognizes that natural resources are limited and there should be restrictions on their use to prevent their depletion, since it recognizes that nature is indispensable for maintaining life (Environmental Services, production of goods and services, etc.). In addition, due to the relationship that exists between the dimensions of sustainable development (economic, social, cultural, environmental and Political), any decision made in terms of environmental management affects socio-economic, cultural and political aspects. In turn, these decisions are also influenced by cultural and socio-economic aspects, since they are part of the political process. That is, in both approaches, the goal of sustainable development is to achieve inclusive development, which also includes environmental issues.

The conducted research is the result of scientific mapping, supported by various sources, the study of the relationship that exists between publications and authors with the topic of sustainability and corporate governance. Over time, adopting a flexible culture to respond to new changes in the environment and implementing sustainable development processes in organizations has become a very important goal for them, as both processes are aimed at reducing the negative impact of social, environmental and economic situations. Taking these approaches into account, the concept of governance becomes important as a crucial and defining tool in the process of Sustainable Development, which mainly leads to the integration of stakeholders to achieve common goals.

Keywords: trends and problems of sustainable development, sustainable development policy, corporate governance practice, corporate governance.

ГАРАФОНОВА, О., ПОКОТИЛОВА, О., ЯЩЕНКО, І., & ЄФРЕМОВ, І. (2024). ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ЩОДО ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ПРАКТИКИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В СВІТІ. *Development Service Industry Management*, (1), 186–195. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(27\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(27))

GARAFONOVA, O., POKOTILOVA, O., YASHCENKO, I., & YEFREMOV, I. (2024). KEY TRENDS AND CHALLENGES IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT POLICY AND CORPORATE GOVERNANCE PRACTICES IN THE WORLD. *Development Service Industry Management*, (1), 186–195. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(27\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(27))

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Сталий розвиток має велике значення для сучасного суспільства і привертає все більшу увагу дослідників. Інформація про ризики та можливості, пов'язані зі сталим розвитком, і про те, як вона ними керує, може бути суттєвою для прийняття інвесторами рішень щодо купівлі або продажу цінних паперів, а також для реалізації своїх прав як акціонерів та власників облігацій. Тому доступ до суттєвої інформації про сталий розвиток має вирішальне значення для ефективності ринку та захисту інвесторів. Більшість регулюючих органів зобов'язують або рекомендують розкривати інформацію про питання сталого розвитку. Однак навіть у юрисдикціях, де розкриття інформації про сталий розвиток не є обов'язковим, значна кількість компаній звітує про ризики та можливості сталого розвитку, що зумовлено інтересом інвесторів до впливу екологічних та соціальних питань на фінансові показники компаній.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Благополуччя компанії має бути спільним інтересом усіх зацікавлених сторін. Хоча дослідники давно підкреслюють важливість принципів корпоративного управління, але зростає важливість впровадження передових практик для забезпечення добробуту організації. Тивончук О. [1] підкреслив елементи корпоративного управління, які безпосередньо перешкоджають здоровому розвитку суспільства. Таким чином, впровадження принципів належного корпоративного управління забезпечує позитивний і, отже, сталий розвиток бізнесу.

Водночас питання сталої економіки та соціальної відповідальності розчистили шлях для нової ролі компаній у суспільстві. Якщо говорити точніше, то стратегічний вибір і продуктивність необхідно було переглянути. На цю думку, Mirza і ін [7], також підкреслив важливість досягнень бізнесу в контексті пандемії, виявивши, що гібридний підхід може допомогти компаніям адаптуватися до мінливих часів. Що стосується концепції корпоративного управління, дослідження Уоддока і Грейвса [10] стверджували, що корпоративне управління має на меті збалансувати економічні та соціальні цілі, а також цілі особистості та громади. Цю ж ідею підтримує Кендалл [9], який стверджує, що належне корпоративне управління підтримує інтереси тих, хто займається політикою корпоративного управління. Агілера та ін. [3] стверджували, що компанії, які запровадили процедури належного управління (прозорість і соціальна відповідальність), мають більшу схильність до впровадження практик. Джамалі та ін. [5] виявили, що більшість керівників вважають корпоративне управління необхідною опорою сталого розвитку. Крім того, Конг [6] показав, що сталий розвиток та діяльність компаній суттєво впливає на корпоративне управління та може певною мірою замінити управлінську роль міноритарних акціонерів.

Кілька досліджень виявляли взаємозв'язок між корпоративним управлінням і сталим розвитком. Діенес та ін. [9] визначили, що структура власності, розмір компанії та впізнаність ЗМІ є найважливішими факторами розкриття звітів про сталий розвиток. Так само Де Лука [4] виявив, що кілька факторів є основою сталого розвитку, а саме структура та розмір корпоративного управління, інституційні фактори, мета діяльності компаній та їх прибутковість.

Різні дослідження аналізували взаємозв'язок між корпоративним управлінням і сталим розвитком. Однак кілька досліджень дослідили прямий зв'язок між корпоративним управлінням і сталим розвитком. Щоб подолати цю прогалину в літературі, проаналізовано вплив корпоративного управління на соціальні та екологічні показники, а також порівнюємо вплив корпоративного управління в країнах з високим і низьким рівнем доходу. Результати показують, що рівень сталого розвитку зростає, коли збільшується використання найкращих практик корпоративного управління. Крім того, виявлено, що корпоративне управління має більший вплив на країни з низьким рівнем доходу, ніж у країнах з високим доходом.

Формулювання цілей статті

Метою статті є дослідження основних тенденцій і проблем, що пов'язані із політикою сталого розвитку та практикою корпоративного управління в світі, а також виокремлення на їх основі причинно-наслідкових зв'язків між сталим розвитком та корпоративним управлінням.

Виклад основного матеріалу

Зараз у всьому світі використовуються різні стандарти обліку та звітності щодо сталого розвитку. Стандарти, рекомендації і стандарти є одними з найбільш часто використовуваних, але деякі інші рамки також є довідковими для незначної кількості компаній, зареєстрованих на біржі. Стандарти сталого розвитку та інших органів, що встановлюють стандарти, можуть з часом бути визнані політиками та учасниками ринку як міжнародні стандарти, здатні полегшити порівняльність розкриття інформації щодо сталого розвитку між компаніями та ринками. Стандарти включають рекомендації і вимагають від компаній враховувати галузеві стандарти, які мають спільний фокус на інтересах інвесторів. Однією з переваг стандартів є їх поточний високий рівень використання в багатьох регіонах. Однак дуже важливо, щоб розробники стандартів працювали разом, щоб зробити свої стандарти настільки сумісними, наскільки це можливо, зменшуючи витрати для компаній, які повинні розкривати інформацію, пов'язану зі стійким розвитком, відповідно до різних стандартів. Компанії та їхні постачальники послуг, а також установи, що встановлюють стандарти звітності, можуть навчитися розуміти питання сталого розвитку, і їм може знадобитися час для розробки відповідних процесів і належних практик. Це може виправдовувати пріоритетність вимог щодо розкриття інформації щодо деяких найбільш актуальних питань сталого розвитку.

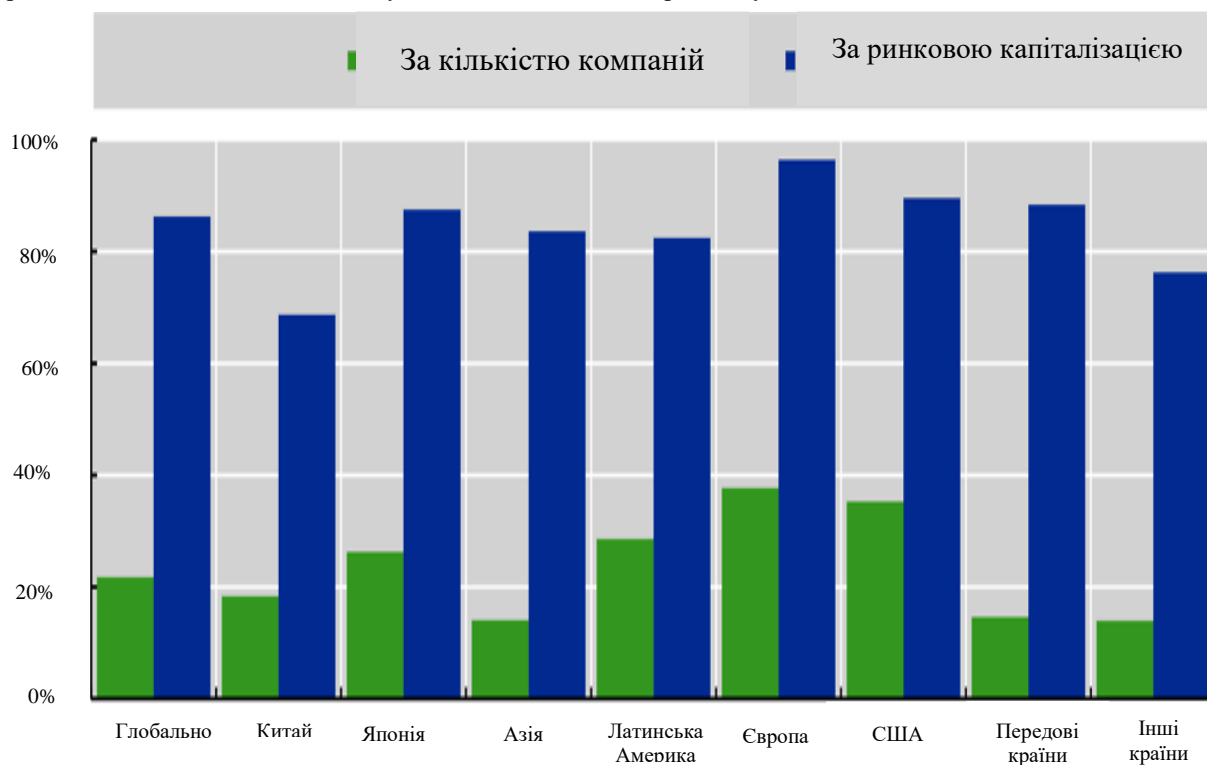

Рис. 1. Розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, зареєстрованими компаніями у 2022 році [15]

Компанії, які стикаються з ризиками, пов'язаними зі зміною клімату, людським капіталом і безпекою даних, мають більшу ринкову капіталізацію, ніж групи компаній, які стикаються з іншими ризиками, пов'язаними зі стійким розвитком, такими як вплив на навколишнє середовище або права людини. Так, регуляторна реформа Японії в січні 2023 року, зосереджена на зміні клімату та людському капіталі, узгоджується з цими висновками. Те ж саме можуть враховувати, серед інших питань, інші органи, які

встановлюють стандарти та регулятори, коли встановлюють свої пріоритети на майбутнє. З 43 970 зареєстрованих компаній у всьому світі із загальною ринковою капіталізацією 98 трильйонів доларів США майже 9 600 розкрили інформацію, пов'язану зі сталим розвитком у 2022 або 2023 роках (рис. 1).

Частка компаній у відсотках ринкової капіталізації, які розкривають інформацію про сталий розвиток, у 2022 році становила від 78% до 91% у всьому світі. Ця частка є найбільшою серед добувних і мінерально-переробних компаній, а також тих, що займаються виробництвом продуктів харчування та напоїв, у яких 91% і 90% за ринковою капіталізацією розкрили інформацію про сталий розвиток, відповідно. Частка розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, у галузях також різниться залежно від регіону. Наприклад, у Китайській Народній Республіці компанії, що представляють 98% ринкової капіталізації фінансового сектора, розкривають інформацію про сталий розвиток, а у США - з 75% і 76% у Латинській Америці. Незважаючи на те, що компанії, що представляють 86% світової ринкової капіталізації, розкривають звіти про сталий розвиток, зовнішні постачальники послуг гарантують розкриття сталого розвитку лише 66% цих компаній за ринковою капіталізацією. Це може знизити довіру інвесторів до розкритої інформації та можливість порівняння звітів між компаніями.

Існує значна різниця між частками звітів про сталий розвиток із гарантією щодо всіх розкритих звітів за кількістю компаній та за їх ринковою капіталізацією. Наприклад, це стосується Китаю, де 8% компаній становлять 28% ринкової капіталізації, але також і Японії, де 22% звітів про сталий розвиток, опублікованих компаніями, що представляють 67% ринкової капіталізації, що підтверджено незалежною аудиторською службою. Однак, з точки зору ринкової капіталізації, частка компаній, які вимагають незалежного підтвердження, є досить однаковою серед регіонів, за винятком Китаю, незалежно від того, чи є перевірка обов'язковою. Наприклад, зовнішнє підтвердження є обов'язковим для деяких компаній у Європейському Союзі, Індії та Китаї, але не в Сполучених Штатах і на більшості ринків Латинської Америки [13].

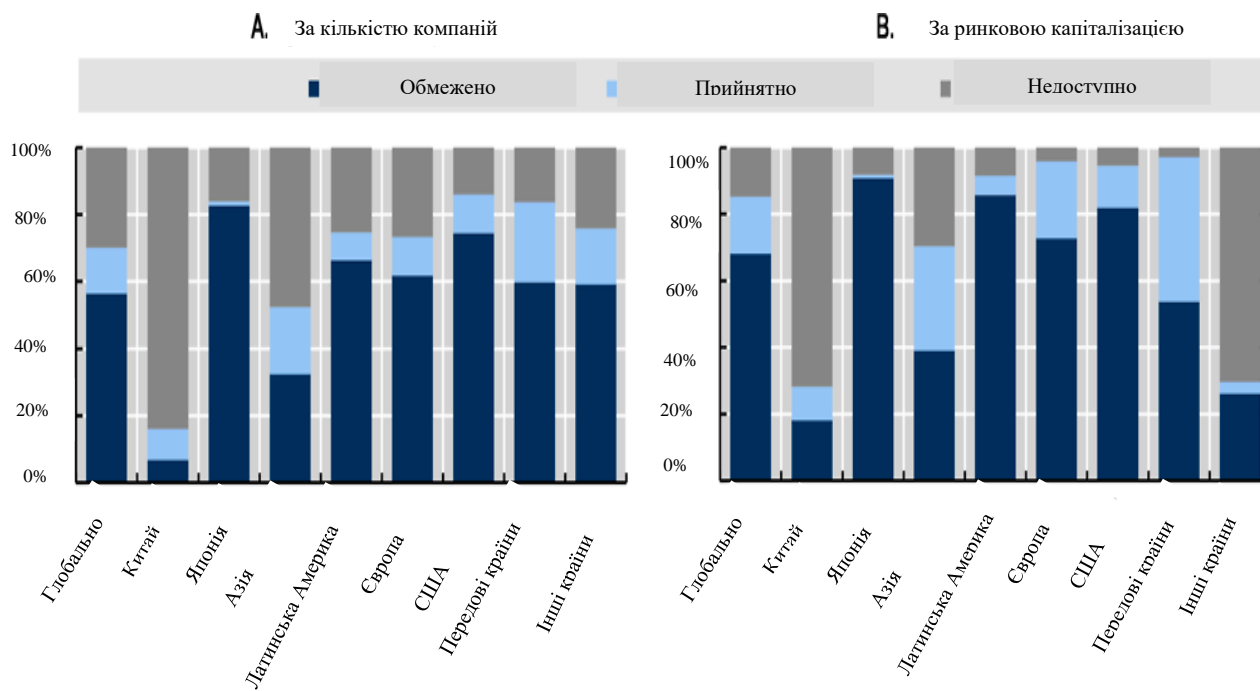

Рис. 2. Рівні достовірності за всіма гарантованими звітами про стійкість у 2022 році [17]

Виходячи з глибини та обсягу перевірки, рівень завдання з надання впевненості може бути визначений як «обмежений» або «розумний» відповідно до Міжнародного стандарту з надання впевненості. У 2022 році в усьому світі 2 957 показників сталості звітів, що підлягають незалежному підтвердженню, 1668 було частково або повністю перевірено в рамках обмеженої впевненості, тоді як 405 було частково або повністю перевірено в рамках розумної впевненості. В Японії обмежена гарантія була надана для 83% звітів (від компаній, що представляють 91% ринкової капіталізації), потім ідуть 74% у Сполучених Штатах (82% за ринковою капіталізацією) і 66% у Латинській Америці (86% за ринковою капіталізацією). У Китаї та Азії за винятком Японії обмежена гарантія була надана для 7% і 32% звітів про сталий розвиток відповідно. Навпаки, обґрунтована впевненість у звіті про сталий розвиток зустрічається рідко («розумний» — це рівень, який, як правило, вимагається від зовнішнього аудиту фінансових звітів). В Азії за виключенням Китаю та Японії 20% звітів про сталий розвиток було перевірено з достатньою впевненістю, а в Європі та Сполучених Штатах близько 12% (рис. 2., панель А). Розумна гарантія звітів про стійкість залишається незвичною.

Серед компаній, які розкривають ім'я незалежного постачальника впевненості, 82% звітів про сталий розвиток із впевненістю були підтвержені. Аудитори запевняють важливу частку звітів про сталий розвиток у більшості регіонів. У Європі 94% атестацій впевненості надають аудитори, а у Китаю (90%) і Латинській Америці (89%), що мають подібні частки. Лише Сполучені Штати суттєво відрізняються від середньосвітового показника, де 56% сертифікатів впевненості розроблено аудитором, а решта 44% – іншими постачальниками впевненості.

Якщо дивитися на компанії, які розкривають ім'я незалежного постачальника впевненості, то частка компаній, які вирішили залучити аудитора фінансової звітності для перевірки розкриття інформації про стійкість, значно відрізняється в різних регіонах. У Європі 587 компаній (70% компаній за ринковою капіталізацією) вибрали свого фінансового аудитора, тоді як у Японії, США та Азії за винятком. У Китаї та Японії компанії, як правило, покладаються на інших постачальників гарантій, на які припадає 80%, 82% і 86% ринкової капіталізації відповідно. Частка компаній, які наймають свого фінансового аудитора, значно відрізняється між Європейським Союзом (83% компаній за ринковою капіталізацією) та рештою Європи (44%).

Порівнянність інформації про сталий розвиток, яку розкривають компанії в різних юрисдикціях, підвищує ефективність ринку капіталу. У зв'язку з цим компанії використовують різні стандарти та основи бухгалтерського обліку для розкриття інформації про сталий розвиток. У всьому світі стандарти Global Reporting Initiative (GRI) використовують 4 925 компаній, що становить 60% світової ринкової капіталізації. Рекомендації Робочої групи з питань розкриття фінансової інформації, пов'язаної з кліматом (TCFD), використовують 3786 компаній, що представляють 54% ринкової капіталізації, а стандарти SASB використовують 1694 компанії, що представляють 37% ринкової капіталізації. Деякі з цих компаній використовують більше ніж один стандарт або структуру, коли повідомляють інформацію про сталий розвиток.

У Європі та Японії 1114 компаній (78% ринкової капіталізації) і 737 компаній (56% ринкової капіталізації), відповідно, повністю або частково дотримувалися рекомендацій Task Force on Climate Related Financial Disclosures -Цільова група з розкриття фінансової інформації, пов'язаної з кліматом (TCFD). Стандарти Sustainability Accounting Standards Board - Ради зі стандартів бухгалтерського обліку сталого розвитку (SASB) в основному використовуються в Сполучених Штатах, де 639 компаній використовують їх для розкриття інформації про сталий розвиток. Проте майже всі регіони демонструють переважне використання стандартів Global Reporting Initiative - Глобальних ініціатив звітності (GRI) у своїй звітності про сталий розвиток порівняно з іншими стандартами: 1336 компаній у Європі (73% ринкової капіталізації), 292 компанії в Латинській Америці (79% ринкової капіталізації), 403 компанії в Китаї (44% ринкової капіталізації) і 1 270 компаній в Азії без урахування Китаю та Японії (61% ринкової капіталізації).

Для звичайного домогосподарства участь у цих ринках акцій пропонує подвійну вигоду: вона дозволяє брати участь у корпоративній діяльності, що створює вартість, і надає альтернативні шляхи фінансового планування та пенсійних заощаджень. Тому розуміння взаємодії між корпораціями та стійкістю в рамках ринків акцій має вирішальне значення для всебічного уявлення про глобальний сталий розвиток. Принципи корпоративного управління Великої двадцятки/ОЕСР мають на меті створити структуру, яка стимулює компанії та їхніх інвесторів приймати рішення та управляти своїми ризиками таким чином, щоб сприяти стабільності та стійкості корпорації.

Аналіз ризиків сталого розвитку, з якими, як вважають, стикаються компанії відповідно до SASB, показує, що зміна клімату вважається фінансово суттєвим ризиком для зареєстрованих компаній, на які припадає 64% глобальна ринкова капіталізація. Зокрема, цей ризик вважається фінансово суттєвим для компаній, які становлять 70% ринкової капіталізації в Латинській Америці, 66% у Сполучених Штатах, 59% у Японії та 55% у Європі. Ризики людського капіталу наразі є другим за значимістю ризиком сталого розвитку, причому майже 64% компаній стикаються з такими ризиками як фінансово суттєвими. У Сполучених Штатах ця частка ще вища, це компанії, що становлять 69% ринкової капіталізації, вважаються такими, що стикаються з ризиками людського капіталу як фінансово істотними.

Зміна клімату та людський капітал становлять значні фінансові ризики для більшості компаній за ринковою капіталізацією. Що стосується ризиків для сталого розвитку, існують глобальні відмінності в чутливості як до екологічних впливів, так і до безпеки даних і конфіденційності клієнтів. У всьому світі компанії, які становлять лише 13% загальної ринкової капіталізації, вважаються такими, що стикаються з екологічним впливом як фінансово суттєвим фактором. Ця частка ще менша в Японії (5%), але вища в Латинській Америці (20%)

Вважається, що в усьому світі компанії, які становлять 36% загальної ринкової капіталізації, стикаються з безпекою даних і конфіденційністю клієнтів як фінансово значущих факторів. У Сполучених Штатах вважається, що компанії, на які припадає 45% ринкової капіталізації, стикаються з безпекою даних і конфіденційністю клієнтів як із суттєвим фінансовим ризиком. Аналіз частки ринкової капіталізації за всіма питаннями сталого розвитку показує, що розробка продукту та управління життєвим циклом із 54% часткою ринкової капіталізації в 37 (з 77) галузей є ключовим фактором. Водночас бізнес-етика в аспектах лідерства та управління є ризиком, з яким стикаються компанії, що становлять 31% ринкової капіталізації у 18 галузях.

Незважаючи на це, відображення ризиків сталого розвитку не можна прирівнювати до ринкової вартості під ризиком, яка залежатиме від індивідуальної оцінки фінансової вразливості кожної компанії до цих ризиків. Проте частка ринкової капіталізації може служити орієнтиром для політиків для оцінки відмінностей у розподілі економічних секторів між місцевими компаніями, зареєстрованими на біржі, що може виправдати пріоритети під час нагляду та регулювання їхніх ринків капіталу (OECD, 2023 [5]).

Рейтинг компаній за їхніми відносними викидами парникових газів у кожній галузі використовується як примірник того, чи можна вважати патенти компаній та інвестиції в дослідження та розробки екологічними. Це недосконалий проксі-сервер, оскільки компанія може зараз мати високий рівень викидів, але планує стати екологічнішою у майбутньому, але прийняття такого проксі-сервера є найкращим рішенням за відсутності інформації про екологічні інвестиції в дослідження та розробки та патенти. У комерційній базі даних London Stock Exchange Group - Групи Лондонської фондової біржі (LSEG), наприклад, є інформація про «витрати на екологічні дослідження та розробки» лише для 267 зареєстрованих компаній у всьому світі, що представляють 3,4% світової ринкової капіталізації, з яких 106 є японськими та становлять понад 20% ринкової капіталізації країни.

На глобальному рівні інституційні інвестори володіють 41% загальної ринкової капіталізації 100 високоінноваційних компаній із низьким рівнем викидів, що дорівнює володінню інституційним інвестором 100 компаній із високим рівнем викидів. Сполучені Штати характеризуються високою концентрацією інституційних інвесторів, які володіють 80% акцій у 100 високоінноваційних компаніях з низьким рівнем викидів. Це відповідає моделі інституційної власності в компаніях США з високим рівнем викидів у 75%. Навпаки, у Китаї структура власності високоінноваційних компаній із низьким рівнем викидів є зовсім іншою, ніж для компаній із високим рівнем викидів: державний сектор становить меншу частку (23%) та більшу присутність інституційних інвесторів та інших інвесторів у вільному обігу. (15% і 42% відповідно). Японія має диверсифіковану структуру з 21% корпоративних холдингів і 32% від інституційних інвесторів серед високоінноваційних компаній з низьким рівнем викидів. Європа відображає цю диверсифікацію, хоча інституційні інвестори володіють 45% і корпоративні холдинги 15%. Слід зазначити, що інституційні інвестори мають значно більшу частку власності у високоінноваційних компаніях, ніж компанії з високим рівнем викидів у Європі.

З 2013 року штат Делавер у Сполучених Штатах дозволив комерційним корпораціям реєструватися як суспільно корисні корпорації (PBC), що означає для них юридичне зобов'язання збалансувати інтереси акціонерів із суспільними благами, зазначеними в їхніх свідоцтвах про реєстрацію. Компанії повинні розкривати свій статус у сертифікатах акцій і кожні два роки звітувати про свої суспільно корисні цілі, можливо, з перевіркою третьої сторони [9].

Створення комітету правління, відповідального за сталий розвиток, — не єдиний спосіб для компанії управляти своїми ризиками сталого розвитку, і комітет, якщо він не має належної структури, може бути навіть неефективним у цьому. Однак існування комітету ради з питань сталого розвитку може бути проміжним показником важливості, яку ради надають ризикам для сталого розвитку. Компанії, що представляють більше половини світової ринкової капіталізації, створили комітет, відповідальний за нагляд за управлінням ризиками та можливостями сталого розвитку, який підпорядковується безпосередньо правлінню. У Сполучених Штатах 75% компаній за ринковою капіталізацією мають комітети, відповідальні за стійкість, а в Азії за винятком. Китай і Японія, Європа та інші країни з розвинутою економікою, більше 50% мають такий комітет. Більше половини компаній за ринковою капіталізацією мають комітети правління, які контролюють ризики сталого розвитку

Рада директорів може розглядати конкретно питання, пов'язані з кліматом, під час нагляду за управлінням, хоча і не обов'язково шляхом створення спеціального комітету ради. У всьому світі майже 3000 компаній, що представляють 53% світової ринкової капіталізації, вказали, що їхні ради директорів контролюють питання, пов'язані з кліматом. У Японії та Європі понад 70% компаній за ринковою капіталізацією повідомили про нагляд на рівні правління за питаннями, пов'язаними з кліматом. 3000 зареєстрованих на біржі компаній у всьому світі мають ради, які займаються питаннями клімату, але економіки, що розвиваються, відстають. Рада директорів також може відігравати ключову роль у нагляді за лобістською діяльністю, яку проводить і фінансує компанія, яка може прямо чи опосередковано впливати на кліматичну політику, закони чи правила. Серед 2329 компаній, які займаються лобіюванням політики, пов'язаною з кліматом, 645 компаній належать до двох галузей з найбільшими викидами, відповідно до добувної промисловості та переробки корисних копалин і перетворення ресурсів. Навпаки, лише 41 компанія належить до галузі відновлюваних ресурсів та альтернативної енергетики, але вони становлять більшу частку від загальної кількості компаній у галузі.

Щоб виконувати свої ключові функції щодо оцінки профілю ризиків компанії та керувати практикою управління, ради також можуть брати до уваги питання сталого розвитку під час встановлення винагороди ключовим керівникам. У той час як компанії, що представляють 85% світової ринкової капіталізації, мають політику винагороди керівників, пов'язану з показниками ефективності, три п'ятих з них включають змінну винагороду керівників на основі факторів стійкості. У 80% компаній за ринковою капіталізацією винагорода керівників пов'язана з питаннями сталого розвитку, за якими йдуть інші країни з розвинутою економікою

(74%) і Сполучені Штати (60%). В Азії винагорода керівників пов'язана з питаннями сталого розвитку в середньому в 20% компаній за ринковою капіталізацією[12]. Для сприяння співпраці з працівниками, компанії можуть створювати механізми участі працівників, такі як ради працівників, які враховують точку зору працівників у певних ключових рішеннях, або представництво працівників у правлінні. Компанії, на частку яких припадає 14% світової ринкової капіталізації, мають представників працівників у раді директорів (табл.1). Існують значні відмінності між регіонами: від 62% у Китаї, 38% у Європі та 11% у Латинській Америці до незначних кількостей в інших регіонах.

Таблиця 1

Представництво працівників у радах у 2022 році

	За кількістю компаній	За ринковою капіталізацією
Глобальні	4,53%	14,05%
Китай	26,17%	62,24%
Латинська Америка	0,80%	10,92%
Європа	10,58%	37,90%

Джерело: набір даних OECD Corporate Sustainability, Bloomberg. [14]

У всьому світі майже 6000 компаній, що представляють 70% ринкової капіталізації, розкривають інформацію про те, чи взаємодіють вони зі своїми зацікавленими сторонами та як вони залучають їх до прийняття рішень. У кожному регіоні, окрім категорії «Інші», таку інформацію розкривають щонайменше 60% компаній за ринковою капіталізацією, а в Європі — майже 90%. Майже 6 000 компаній розкривають інформацію про взаємодію із зацікавленими сторонами в усьому світі, з невеликими відмінностями між регіонами. Аналіз частки ринкової капіталізації за всіма питаннями сталого розвитку показує, що розробка продукту та управління життєвим циклом із 54% часткою ринкової капіталізації в 37 (з 77) галузей є ключовим фактором. Водночас бізнес-етика в аспектах лідерства та управління є ризиком, з яким стикаються компанії, що становлять 31% ринкової капіталізації у 18 галузях.

Отже, встановлено, що розкриття інформації про сталий розвиток, перевірене незалежним, компетентним і кваліфікованим постачальником послуг з атестації, може посилити довіру інвесторів до розкритої інформації та можливість для порівняння інформації щодо сталого розвитку між компаніями. У всьому світі зовнішні постачальники послуг забезпечують розкриття інформації щодо сталого розвитку двох третин компаній, які розкривають інформацію щодо сталого розвитку за ринковою капіталізацією. Регуляторні органи в інших регіонах, де добровільне підтвердження є загальноприйнятою практикою, наприклад у Латинській Америці, також можуть розглянути можливість вимагати від великих компаній, зареєстрованих на біржі, отримання гарантій щодо інформації, пов'язаної зі стійким розвитком. Виходячи з вище викладеного, можемо констатувати, що, підвищення рівня корпоративного управління в компанії сприяє рівню її сталого розвитку. Представимо причинно-наслідкові зв'язки між корпоративним управлінням і сталим розвитком на рис. 3.

Процес корпоративного управління складається з розробки структури корпоративного управління, створення робочого процесу, комунікації та взаємодії, моніторингу та звітності, а також розкриття інформації. Крім того, в епоху цифрової економіки якісне корпоративне управління потребує високого рівня цифровізації. Цифровізація діяльності компаній понад традиційні методи роботи та організаційну бюрократію є ключовим фактором їх успіху. Цифровізація впливає на зацікавлені сторони через «електронну репутацію, нестабільність цін, дематеріалізацію операцій, захист інформації на борту, дезінтесередництво та появу нових гравців». Цифрове корпоративне управління дає можливість радам компаній приймати кращі стратегічні рішення. Таким чином, високий рівень цифровізації можна розглядати як передумову для вдосконалення корпоративного управління. Тому, запропонований Міжнародний стандарт із забезпечення сталого розвитку (ISSA) 5000 може сприяти послідовним, високоякісним перевіркам, які підвищать ступінь довіри передбачуваних користувачів до звітності щодо сталого розвитку. Там, де гарантія високої якості для всієї розкритої інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, може бути неможливою або надто дорогою, деякі юрисдикції можуть вимагати від компаній отримання гарантій щодо певних розкриттів, пов'язаних із сталим розвитком, наприклад викидів парникових газів. Відносно часте використання винагород керівників, пов'язаних із питаннями, пов'язаними зі сталим розвитком, у Європі, інших країнах з розвинутою економікою та Сполучених Штатах додає потенційний конфлікт інтересів для керівників, відповідальних за бухгалтерський облік і звітність щодо інформації, пов'язаної зі сталим. Така винагорода, пов'язана зі сталим розвитком, може підвищити стимули для керівництва якомога позитивніше відобразити результати діяльності компанії, пов'язані зі сталим розвитком, і найняти стороннього рецензента, який, швидше за все, надасть сприятливу думку. Звичайна практика на деяких ринках (наприклад, у Європі та інших країнах з розвинутою економікою) залучення компаній до того самого аудитора фінансової звітності для забезпечення розкриття інформації, пов'язаної зі стійкістю, може викликати певні занепокоєння. Хоча в такій практиці може бути певна економія, той факт, що керівник може найняти зовнішнього аудитора компанії для надання послуг із забезпечення сталості, може обмежити автономію аудиторської фірми. У цих випадках інвесторам і регулюючим органам може знадобитися звернути особливу увагу на те, чи можуть, наприклад, керівники

найняти зовнішнього аудитора для надання гарантій щодо стійкості без схвалення правління, аудиторського комітету або акціонерів.

Рис. 3. Модель причинно-наслідкових зв'язків між процесом корпоративного управління і сталим розвитком компанії
Джерело: авторська розробка

Інтеграція питань стійкості матеріалів у основні стратегії компаній є не просто бажаною, але зараз інвестори розглядають це як імператив. Широкий огляд поточної практики ринку, заглиблюючись у нюанси розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, динаміку залучення акціонерів, зміну обов'язків правління компаній і складну мережу інтересів зацікавлених сторін. Оскільки світ бореться з гострими екологічними та соціальними проблемами, роль корпорацій у створенні сталого майбутнього стає все більш критичною. Подорож до сталого розвитку триває, і це дослідження є кроком до навігації на цьому шляху з надійними доказами, відповідальністю та непохитною відданістю кращому майбутньому.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших напрацювань у даному напрямі

Проблеми, з якими доводиться стикатися менеджерам і директорам організацій, стають дедалі складнішими, тому адаптація політики корпоративного управління та сталого розвитку може стати актуальною поворотною точкою для вирішення екологічних і соціальних проблем, з якими стикаються компанії. Крім того, очевидно, як поширення звітів про сталий розвиток допомагає організаціям покращити свої процеси та залучити співробітників, постачальників і менеджерів до участі та засвоєння цього типу практик. Належна корпоративна практика та розповсюдження звітів про сталий розвиток є ключовими механізмами діяльності компаній. Крім того, надзвичайно важливо знати з перших рук роботу, яку проводить рада директорів щодо просування нових практик сталого розвитку, і ефект, який вони можуть спричинити. економічний і соціальний розвиток країни.

Можна виділити три нові тенденції в цій галузі досліджень, першою з яких є дослідження теми розкриття інформації та корпоративної стійкості в різних сценаріях; Згодом розглядаються нові тенденції в

корпоративному управлінні, необхідна область для розширення загальних знань з теми дослідження. Нарешті, підвищується важливість організаційних рад директорів у процесах реалізації корпоративного управління.

Участь і залучення зацікавлених сторін в організаційному середовищі спостерігається з самого початку адміністрування, однак з плином часу воно набрало сили в стратегічній сфері, від старої концепції «клієнт завжди правий», до нових підходів, таких як благополуччя співробітників, яке стає ключовим елементом успіху організації, де лідерство та командна робота дозволяють досягти корпоративної стійкості та стійкості.

Література

1. Тивончук О. (2020). ESG-рейтинги компаній – сутність та особливості формування // Галицький економічний вісник, № 6(67). С. 104–113. 12)
2. Яковенко Я.Ю. (2019) Концепція управління стійким розвитком підприємств: наук. вісник Херсонського держ. університету; Економічні науки No 36, с. 75-81. doi: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2019-36-131>
3. Aguilera, R., Rupp, D. & Ganapathi, J. (2007) Putting the S back in corporate social responsibility: A multilevel theory of social change in organizations. *Academy of Management Review*, 32, 836–863. Google Scholar
4. D. Tremblay, F. Fortier, J. Boucher, O. Riffon, C. Villeneuve Sustainable development goal interactions: an analysis based on the five pillars of the 2030 agenda Sustain. Dev., 28 (1) (2020), pp. 1584-1596, 10.1002/sd.2107
5. F. Rosati, L. Faria Addressing the SDGs in sustainability reports: the relationship with institutional factors *J. Clean. Prod.*, 215 (1) (2019), pp. 1312-1326, 10.1016/j.jclepro.2018.12.107
6. J. Van der Waal, T. Thijssens Corporate involvement in sustainable development goals: exploring the territory *J. Clean. Prod.*, 252 (1) (2020), pp. 1-11, 10.1016/j.jclepro.2019.119625
7. Mirza, N., Rahat, B., Naqvi, B., & Rizvi, S. K. A. (2020). Impact of Covid-19 on corporate solvency and possible policy responses in the EU. *The Quarterly Review of Economics and Finance*. <https://doi.org/10.1016/j.qref.2020.09.002> PubMedGoogle Scholar
8. S. Silva Corporate contributions to the Sustainable Development Goals: an empirical analysis informed by legitimacy theory *J. Clean. Prod.*, 292 (1) (2021), pp. 1-14, 10.1016/j.jclepro.2021.125962
9. Salvioni, D. M., & Gennari, F. (2019). Stakeholder Perspective of Corporate Governance and CSR Committees. *Symphonya. Emerging Issues in Management*, (1), 28–39. <https://doi.org/10.4468/2019.1.03salvioni.gennari> Google Scholar
10. Waddock, S. A., & Graves, S. B. (1997). The corporate social performance-financial performance link. *Strategic Management Journal*, 18, 303–319. Google Scholar
11. Zingales, L., Guiso, L., & Sapienza, P. (2016). The values of corporate culture. *Journal of Financial Economics*, 117(1), 60–76. Google Scholar
12. Європейська комісія (2023), Таксономія ЄС для сталої діяльності , https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en .
13. Європейська Комісія (2023), Імплементаційні та делеговані акти - CSRD , https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/financial-services-legislation/implementing-and-delegated-acts/corporate-sustainability-reporting-directive_en .
14. IAASB (2023), Забезпечення сталого розвитку, Рада з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості, <https://www.iaasb.org/consultations-projects/sustainability-assurance> .
15. OECD (2024), *Global Debt Report 2024: Bond Markets in a High-borg Environment* , OECD Publishing, Париж, <https://doi.org/10.1787/91844ea2-en> .
16. TWSE (2022), Правила Тайбейської біржі, що регулюють підготовку та подання звітів про сталий розвиток компаніями, зареєстрованими на біржі TPEX , Тайванська фондова біржа, <https://twse-regulation.twse.com.tw/m/en/LawContent.aspx?FID=FL075209> .
17. UK FCA (2023), FCA вітає запуск стандартів ISSB , UK Financial Conduct Authority, https://www.fca.org.uk/news/news-stories/fca-welcomes-launch-issb-standards?mc_cid=073f3c5cd3&mc_eid=5ffa8d04a3 .

References

1. Tyvonchuk O. (2020). ESG-reitynhy kompanii – sutnist ta osoblyvosti formuvannia // Halytskyi ekonomichnyi visnyk, № 6(67). S. 104–113. 12)
2. Iakovenko Ya.Iu. (2019) Kontseptsiia upravlinnia stiikym rozvytkom pidprijemstv: nauk. visnyk Khersonskoho derzh. universytetu; Ekonomichni nauky No 36, s. 75-81. doi: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2019-36-131>
3. Aguilera, R., Rupp, D. & Ganapathi, J. (2007) Putting the S back in corporate social responsibility: A multilevel theory of social change in organizations. *Academy of Management Review*, 32, 836–863. Google Scholar
4. D. Tremblay, F. Fortier, J. Boucher, O. Riffon, C. Villeneuve Sustainable development goal interactions: an analysis based on the five pillars of the 2030 agenda Sustain. Dev., 28 (1) (2020), pp. 1584-1596, 10.1002/sd.2107
5. F. Rosati, L. Faria Addressing the SDGs in sustainability reports: the relationship with institutional factors *J. Clean. Prod.*, 215 (1) (2019), pp. 1312-1326, 10.1016/j.jclepro.2018.12.107

-
6. J. Van der Waal, T. Thijssens Corporate involvement in sustainable development goals: exploring the territory *J. Clean. Prod.*, 252 (1) (2020), pp. 1-11, 10.1016/j.jclepro.2019.119625
 7. Mirza, N., Rahat, B., Naqvi, B., & Rizvi, S. K. A. (2020). Impact of Covid-19 on corporate solvency and possible policy responses in the EU. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, <https://doi.org/10.1016/j.qref.2020.09.002> PubMedGoogle Scholar
 8. S. Silva Corporate contributions to the Sustainable Development Goals: an empirical analysis informed by legitimacy theory *J. Clean. Prod.*, 292 (1) (2021), pp. 1-14, 10.1016/j.jclepro.2021.125962
 9. Salvioni, D. M., & Gennari, F. (2019). Stakeholder Perspective of Corporate Governance and CSR Committees. *Symphonya. Emerging Issues in Management*, (1), 28–39. <https://doi.org/10.4468/2019.1.03salvioni.gennari> Google Scholar
 10. Waddock, S. A., & Graves, S. B. (1997). The corporate social performance-financial performance link. *Strategic Management Journal*, 18, 303–319. Google Scholar
 11. Zingales, L., Guiso, L., & Sapienza, P. (2016). The values of corporate culture. *Journal of Financial Economics*, 117(1), 60–76. Google Scholar
 12. Ievropeiska komisiia (2023), Taksonomiia YeS dlia staloi diialnosti, https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en.
 13. Ievropeiska Komisiia (2023), Implementatsiini ta delehovani akty - CSRD, https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/financial-services-legislation/implementing-and-delegated-acts/corporate-sustainability-reporting-directive_en.
 14. IAASB (2023), Zabezpechennia staloho rozvytku, Rada z mizhnarodnykh standartiv audytu ta nadannia vpevnenosti, <https://www.iaasb.org/consultations-projects/sustainability-assurance>
 15. OECD (2024), Global Debt Report 2024: Bond Markets in a High-borg Environment , OECD Publishing, Paryzh, <https://doi.org/10.1787/91844ea2-en>.
 16. TWSE (2022), Pravyla Taibeiskoi birzhi, shcho rehuliuut pidhotovku ta podannia zvitiv pro staloyi rozvytok kompaniiamy, zareiestrovanymy na birzhi TPEx , Taivanska fondova birzha, <https://twse-regulation.twse.com.tw/m/en/LawContent.aspx?FID=FL075209>.
 17. UK FCA (2023), FCA vitaie zapusk standartiv ISSB , UK Financial Conduct Authority, https://www.fca.org.uk/news/news-stories/fca-welcomes-launch-issb-standards?mc_cid =073f3c5cd3&mc_eid=5ffa8d04a3